

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3829/2019
31.08.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из, уз учешће умешача на страни тужиоца, ББ из ..., обоје заступа Дара Хут, адвокат у ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Горан Ковачевић, адвокат у ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6110/2018 од 27.02.2019. године, у седници већа одржаној 31.08.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 6110/2018 од 27.02.2019. године, тако што се жалба тужиоца и умешача на страни тужиоца **ОДБИЈА** као неоснована, а **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду бр. П 3262/2015 од 24.04.2018. године у ставу првом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом на име трошкова целог парничног поступка исплати износ од 118.875,00 динара, у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду бр. П 3262/2015 од 24.04.2018. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу исплати на име стицања без основа износ од 8.500 евра у динарској противвредности са законском затезном каматом, почев од 31.01.2006. године до исплате, у року од 15 дана. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 130.125,00 динара у року од 15 дана.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж 6110/2018 од 27.02.2019. године преиначио првостепену пресуду у ставу првом изреке, тако што је обавезао туженог да тужиоцу на име стицања без основа исплати износ од 8.500 евра, са каматом по стопи коју утврђује Европска централна банка, почев од 31.01.2006. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до исплате по стопи прописаној Законом о затезној камати, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате као и у ставу другом изреке, тако што је обавезао туженог да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 194.075,00 динара. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 22.500,00 динара, са законском

затезном каматом почев од дана доношења другостепене пресуде па до исплате, у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде донете од стране другостепеног суда тужени је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, које су учињене пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Тужилац и умешач на страни тужиоца су дали одговор на ревизију и поставили захтев за накнаду трошкова његовог састава.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/2011 и 55/2014), па је оценио да је ревизија туженог дозвољена и да је основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда поступка пред другостепеним судом на шта се ревизијом указује, али се не наводи у чему се те повреде поступка састоје.

Према чињеничном стању, тужилац и тужени су 17.11.2005. године закључили уговор о заједничкој изградњи једноипособног стана површине 42 м² у ..., у Ул. ... бр. Уговорено је да ће тужилац као суинвеститор да финансира изградњу стана у грубим радовима и да туженом као инвеститору најкасније до 01.05.2006. године исплати износ од 16.000 евра на име финансирања изградње. Тужени је преузео обавезу да изгради стан и преда га тужиоцу у оријентационом року до 30.04.2006. године. За исти стан су тужилац, као суинвеститор и тужени као инвеститор закључили 31.01.2006. године уговор о изградњи стана, којим су уговорили да на дан потписивања уговора суинвеститору припада у својину једноипособан стан, површине 42 м², који се налази у ...у Ул. ... бр. ..., да је вредност стана 16.000 евра и да ће тужилац ту суму исплатити најкасније до 01.05.2006. године, а да је оријентациони рок за изградњу стана 30.04.2006. године. Супруга тужиоца, ББ овде умешач је као суинвеститор са туженим као инвеститором 17.11.2005. године закључила уговор о заједничкој изградњи двоипособног стана, површине 72,24 м² у ..., ул. Обавеза умешача као суинвеститора је била да финансира изградњу овог стана у грубим радовима са износом од 31.500 евра, да уплату изврши најкасније до 01.05.2006. године, а тужени се обавезао да ће стан завршити оријентационо 30.04.2006. године. За оба стана тужилац је извршио уплату у укупном износу од 40.000 евра и то 17.11.2005. године је платио туженом 20.000 евра, 28.12.2005. године износ од 5.000 евра и 31.01.2006. године износ од 15.000 евра. Тужени, као инвеститор изградње, није своју обавезу испунио у уговореном року, па су тужилац и умешач покренули парницу са тужбеним захтевом да се обавезе тужени да им у посед преда станове за које су закључили уговоре. Парница је довршена пресудом Петог општинског суда у Београду бр. П 1659/07 од 15.10.2008. године (постала је правноснажна 31.12.2008. године), којом је тужени обавезан да тужиоцу АА преда на коришћење једноипособан стан бр. ... на ... спрату, површине 40 м² у ..., Ул. ... бр. ..., а тужиљи (овде умешачу) ББ да преда на коришћење двоипособан стан површине 74,24 м², стан бр. ... на ... спрату у Ул. ... бр. У

поступку извршења ове пресуде, овде умешачу ББ је предат у посед двоипособан стан бр. ..., за који је она закључила уговор о заједничкој изградњи са туженим и предат јој је потпуно завршен стан. Тужиоцу није предат стан бр. .., зато што је тужени као инвеститор тај стан довршио и продао га ГГ који је потом стан поклонио ДД, те пошто је ДД покренула парницу ради утврђења права својине на овом стану, а који је окончан тако што је утврђено да је она власник предметног стана (правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду бр. П 82395/10 од 03.05.2012. године, а која је потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5505/12 од 14.11.2013. године), тужени тужиоцу није могао по правноснажној пресуди да преда државину уговореног стана.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је оценио да тужилац није доказао да тужени без правног основа држи износ од 8.500 евра, полазећи од одредбе члана 210. Закона о облигационим односима, и то из разлога што су се тужилац и умешач уселили у потпуно довршен двоипособан стан, за који је уговорена цена била 31.500 евра, али за изградњу стана у грубим радовима, те да уплатом укупног износа од 40.000 евра, није дошло до неоснованог обogaђења на страни туженог, па је одбио тужбени захтев тужиоца.

Супротно, другостепени суд је оценио да је првостепени суд извео неправилан закључак о томе да је за одлуку о захтеву тужиоца релевантна чињеница што је умешачу ББ у поступку принудног извршења пресуде тужени предао потпуно завршен стан, а не стан у грубим радовима, како је то уговором од 17.11.2005. године било уговорено. Оценио је да тужени неосновано држи тужиочевих 8.500 евра, а да нерашчишћене односе између туженог и умешача, тужени може са њом да рашчисти у посебној парници, будући да је тужени са умешачем имао закључен засебан уговор.

Врховни касациони суд не прихвата правно становиште другостепеног суда.

Чланом 171. став 1. Породичног закона је прописано да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Чланом 174. је прописано да заједничком имовином супружници управљају и располажу заједнички и споразумно (став 1.). Ставом 2. је прописано да се сматра да послове редовног управљања супружник увек предузима уз сагласност другог супружника.

Наиме, тужилац и тужени су као супружници заједничким средствима купили оба стана (тужилац једноипособан стан површине 42 м², а умешач двоипособан стан површине 72,24 м²) у изградњи и то за укупно уговорену цену од 47.500 евра. Уплатили су 40.000 евра, у три наврата, не наводећи ни у једној потврди на који се од два стана конкретна уплата односи. Да се радило о њиховом заједничком стицању оба стана произлази из поднеска умешача од 01.02.2016. године, у којем она тражи да у парници учествује као умешач на страни тужиоца, а у којем је навела да су током трајања брака стекли кућу у ..., коју су продали ради куповине два стана у ..., да су закључили са туженим два уговора о заједничкој изградњи, да се уговор о куповини двоипособног стана само формално води на њеном имену, а да се уговор о куповини стана од 42 м² само формално води на име тужиоца, да је све послове око закључења

оба уговора о заједничкој изградњи водио тужилац и то у своје име и у њено име која га је на то овластила. Утврђено је да је умешачу у поступку принудног извршења правноснажне пресуде предата државина потпуно довршеног двоипособног стана иако је уговором о заједничкој изградњи била уговорена изградња само грубих радова. Стан који је формално тужилац купио на своје име у површини од 42 м² није могао бити предат тужиоцу у државину ни принудним извршењем, јер је тужени у међувремену тај стан продао, а купац стана га поклонио, те је правноснажном пресудом утврђено право власништва поклонопримца, тако да предаја поседа није ни могућа.

По оцени Врховног касационог суда, нема неоснованог обogaћења на страни туженог на основу члана 210. ЗОО и поред чињенице што тужени није нити ће предати државину стана за који је формално уговор закључио тужилац. Наиме, без обзира што су формално закључена два уговора, а имајући у виду да се ради о заједничкој имовини тужиоца и умешача и да приликом исплате износа од 40.000 евра нигде није означено на који се стан и колики део уплата односи, произлази закључак да је за оба стана исплаћено 40.000 евра од укупно уговорених 47.500 евра. Износ од 8.500 евра (разлика између уговорених 31.500 евра за стан умешача у грубој фази и укупно исплаћених 40.000 евра) ноторно је утрошен од стране туженог на довршетак тог двоипособног стана од 72,25 м² који је потпуно довршен предат умешачу и који је заједничка имовина са тужиоцем те се тужени није неосновано обогатио, јер је новац утрошен на довршетак стана. Предмет утврђења у овој парници није била чињеница о висини трошкова за довршетак двоипособног стана (трошкови увођења струје, воде, поставке подова, керамичких плочица у купатилу, санитарнија обраде зидови итд). Међутим, по слободном судијском уверењу (члан 232. ЗПП), овај суд је оценио да нема неоснованог обogaћења на страни туженог. Зато тужбени захтев тужиоца није основан и правилно га је првостепени суд одбио.

Имајући у виду изложено, одлучено је као у ставу првом изреке, на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Како је Врховни касациони суд преиначио другостепену пресуду, то је на основу члана 165. став 2. и чланова 153. став 1, 154. и 163. став 2. ЗПП одлучио о свим трошковима поступка, па је обавезао тужиоца да туженом надокнади трошкове у укупном износу од 118.875,00 динара, у року од 15 дана. Трошкови поступка се односе на састав одговора на тужбу и на два образложена поднеска по 11.250,00 динара (укупно 33.750,00 динара), за приступ на 5 одржаних рочишта по 12.750,00 динара (63.750,00 динара) и за приступ на три рочишта која нису одржана по 7.125,00 динара (21.375,00 динара). Трошкови поступка су одмерени на основу тарифног броја 13. и 15. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12). Туженом нису досуђени трошкови ревизијског поступка јер није поставио захтев за накнаду тих трошкова.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић